

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 1255/2022-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Đura Sesse predsjednika vijeća, Mirjane Magud članice vijeća i sutkinje izjaviteljice, mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća, mr. sc. Senije Ledić članice vijeća i Goranke Barać-Ručević članice vijeća, u stečajnom postupku nad dužnikom Reflex Zagreb d.o.o. u stečaju, OIB 40903703652, MBS 080495418, odlučujući o reviziji trgovačkog društva Meteor proizvodnja d.o.o., Varaždin, Optujska 12, OIB 70923246479, kojeg zastupa punomoćnik Franjo Šebijan, odvjetnik u Varaždinu, protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-2580/2022-2 od 13. lipnja 2022., kojim je potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-20/2019-133 od 25. svibnja 2022., u sjednici održanoj 14. veljače 2024.,

r i j e š i o j e:

Revizija se odbija.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskim rješenjem odbijen je prijedlog revidenta za donošenje posebnog rješenja kojim bi se naložio prijenos sredstava FINA-i, s obzirom na učinke presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6956/2019-2 od 20. siječnja 2020.
2. Drugostupanjskim rješenjem odbijena je kao neosnovana žalba trgovačkog društva Meteor proizvodnja d.o.o., te je potvrđeno prvostupanjsko rješenje.
3. Ovaj sud rješenjem poslovni broj Revd 4151/2022-2 od 26. listopada 2022., dopustio je trgovačkom društvu Meteor proizvodnja d.o.o. podnošenje revizije protiv drugostupanjskog rješenja zbog pitanja:

„Da li stečajni vjerovnik na novčanim sredstvima stečajnog dužnika, a koja su zaplijenjena po osnovi rješenja o osiguranju prethodnom mjerom temeljem čl. 501.a Zakona o parničnom postupku, ishođenog prije otvaranja stečajnog postupka, ima stečeno razlučno pravo te da li, sukladno istom, ima pravo na odvojeno namirenje iz

zaplijenjenih sredstava u okviru stečajnog postupka i to temeljem čl. 248. Stečajnog zakona?“

„Da li Očevidnik FINA-e o redoslijedu osnova za plaćanje i zaplijenjenim novčanim sredstvima stečajnog dužnika predstavlja „javnu knjigu“ u smislu odredbe čl. 149. i 248. Stečajnog zakona?“.

4. Postupajući po navedenom dopuštenju revident je protiv drugostupanjskog rješenja podnio reviziju pozivom na odredbu čl. 382. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 57/11, 148/11-proč. tekst, 25/13, 28/13, 89/14 i 70/19 - dalje: ZPP) zbog pravnih pitanja zbog kojih je revizija dopuštena temeljeći reviziju na tvrdnji o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, pogrešnoj primjeni materijalnog prava i apsolutno bitnim povredama odredaba parničnog postupka. Predlaže da ovaj sud ukine nižestupanjska rješenja i predmet vrati na ponovno suđenje, uz naknadu troškova revizije.

5. Na reviziju nije odgovoreno.

6. Revizija nije osnovana.

7. U skladu s odredbom čl. 391. st. 1. ZPP revizijski sud ispitao je pobijanu odluku samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja zbog kojeg je dopuštena, dok revizijski navodi revidenta kojima se osporava utvrđeno činjenično stanje nisu niti mogli biti uzeti u razmatranje od strane ovog suda (čl. 385. st. 1. ZPP).

8. Iz relevantnih utvrđenja nižestupanjskih sudova proizlazi:

- da je u parničnom postupku, presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6956/2019-2 od 20. siječnja 2020., odbijena kao neosnovana žalba tuženika Reflex Zagreb d.o.o. (ovdje stečajnog dužnika), te je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-240/2016 od 5. svibnja 2017. kojom je održan na snazi platni nalog sadržaj u rješenju o ovrsi javnog bilježnika Vladimira Marčinka iz Zagreba, kojim je tuženiku naloženo da tužitelju Meteor proizvodnja d.o.o., isplati iznos od 89.486,14 kn sa zateznim kamatama;

- da je prije donošenja navedenih presuda, u istom parničnom postupku, doneseno rješenje poslovni broj Povrv-240/2016 od 19. prosinca 2016., kojim je tražbina tužitelja osigurana prethodnom mjerom;

- da je prvostupanjski sud po identičnome prijedlogu od 17. ožujka 2020. rješenjem poslovni broj St-20/2019 od 11. studenoga 2020. već odbio prijedlog na koje rješenje nije podnesena žalba;

- da je stečajni postupak nad dužnikom Reflex Zagreb d.o.o. u stečaju otvoren 26. veljače 2019. rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-20/2019.

9. Na temelju tih utvrđenja, a pozivom na odredbe čl. 149. i čl. 248. st. 1. Stečajnog zakona („Narodne novine“, broj 71/15 i 104/17 - dalje: SZ) prvostupanjski sud iznosi

shvaćanje da nije ovlašten i nadležan donijeti zatraženo rješenje iz razloga jer je u konkretnom slučaju zatraženo postupanje za tražbinu osiguranu po prethodnoj mjeri, donesenoj u parničnom postupku, pa kako u smislu navedenih odredbi sud donosi rješenje o namirenju razlučnog vjerovnika samo u slučaju kada je to izričito Stečajnim zakonom određeno, a u konkretnom slučaju ne radi se o založnom pravu ili pravu na namirenje na kojoj stvari ili pravu koji su upisani u javnoj knjizi.

10. Prihvaćajući navedena utvrđenja i pravne zaključke prvostupanjskog suda, drugostupanjski sud zaključuje da je revident, s obzirom na odluke iz parničnog postupka, vjerovnik u materijalnopравnom smislu, ako ta svoja potraživanja nije prijavio u stečajnom postupku u skladu s pravilima stečajnog postupka (a iz stanja spisa i njegovih navoda ne proizlazi da je to učinio) tada on nije u poziciji stečajnog vjerovnika niti ga odluke koje potječu iz parničnog postupka, koji je prethodio otvaranju stečajnog postupka u konkretnom slučaju stavljaju u poziciju razlučnog vjerovnika. Ujedno je zaključak drugostupanjskog suda da je prijedlog revidenta trebalo odbaciti, a ne odbiti no da time ne bi bio doveden u povoljniju pravnu situaciju, jer bi pravni učinci i odbacivanja prijedloga za njega bili identični.

11. Osporavajući zaključke nižestupanjskih sudova revident navodi da je pobijana odluka utemeljena na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju, jer da je uvidom u spis St-20/19 vidljivo da je prijavio svoje potraživanje i razlučno pravo na novčanim sredstvima na temelju rješenja poslovnog broja Povrv-240/2016 od 19. prosinca 2016., kojim je tražbina tužitelja osigurana prethodnom mjerom, a FINA je sredstva položila na poseban račun što je vidljivo iz Očevidnika FINA-e o redoslijedu osnova za plaćanje za koji smatra da je javna knjiga u smislu čl. 149. i čl. 248. st. 1. SZ-a.

12. Prema odredbi čl. 149. SZ vjerovnici koji imaju založno pravo ili pravo na namirenje na kojoj stvari ili pravu koji su upisani u javnoj knjizi imaju pravo odvojenoga namirenja na toj stvari ili pravo unovčenja prema odredbama čl. 248. SZ, kojim je u st. 1. propisano da će sud nakon unovčenja stvari ili prava na kojemu postoji razlučno pravo upisano u javnoj knjizi iz iznosa ostvarenoga prodajom: 1. namiriti troškove unovčenja iz čl. 254. ovoga Zakona, 2. namiriti tražbine razlučnih vjerovnika prema redoslijedu određenom pravilima ovršnoga postupka i 3. preostali iznos predati stečajnom upravitelju za namirenje stečajnih vjerovnika, dok je st. 2. propisano da je sud dužan donijeti rješenje o namirenju u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o dosudi.

13. Razlučno pravo jest pravo vjerovnika da tražbinu osiguranu založnim ili s njim u stečaju izjednačenim pravom na stvari ili pravu stečajnog dužnika, namiri iz vrijednosti te stvari ili prava odvojeno i neovisno o namirenju vjerovnika čije tražbine nisu osigurane. Da bi se nekom vjerovniku priznao status razlučnog vjerovnika njegovo pravo mora biti upisano u javnoj knjizi u smislu odredbe čl. 149. SZ, jer se tek upisom u javnoj knjizi stječe založno pravo i time status razlučnog vjerovnika.

14. Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“, broj 68/18, 2/20, 47/20, 46/20, 83/20 i 133/20 - dalje: ZoPONS) uređuje provedbu ovrhe na novčanim sredstvima, uključujući vođenje Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje (dalje: Očevidnik). U čl. 6. ZoPONS-a propisano je da je Očevidnik jedinstvena baza podataka o svim zaprimljenim osnovama za plaćanje pojedinog ovršenika, stanju

njihove izvršenosti te radnjama poduzetim prilikom provedbe ovrhe na temelju tih osnova za plaćanje kojeg vodi FINA te je sukladno ZoPONS čl. 21. st. 4. i čl. 12. Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“, broj 71/18, 46/22 i 155/22 - dalje: Pravilnik) dužna podatke iz Očevidnika čuva trajno u elektroničkom obliku.

15. Odredbom čl. 20. ZoPONS propisano je da FINA daje podatke, preslike i potvrde iz Očevidnika na temelju zahtjeva koji nadležno tijelo, ovrhovoditelj, ovršenik, banke za njezine klijente te druge ovlaštene osobe dostavljaju u Agenciju u pisanom ili elektroničkom obliku, dok je st. 13. istog članka propisano da Ministar financija pravilnikom propisuje opseg podataka koji se daju, način i rokove njihova davanja, korištenja i uporabe. Vrste podataka te način i rokovi davanja podataka iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje propisani su Pravilnikom te su u čl. 30. izrijekom navedeni podaci i preslike koje od FINA-e može zatražiti pojedini podnositelj zahtjeva: ovršenik, ovrhovoditelj, sud i drugi zakonom ovlašteni tražitelj, banka za njezine klijente odnosno podnositelj zahtjeva za podatke u obliku analiza i izvješća u agregiranom obliku. Druge osobe koje nisu navedene kao ovlaštenici ne mogu dobiti od FINA-e podatke, preslike i potvrde iz Očevidnika. U čl. 20. st. 7. ZoPONS propisana je obveza Agencije da prilikom obrade i davanja podataka primjenjuje zakon kojim se uređuje zaštita osobnih podataka.

16. Javne knjige kao državne evidencije o činjenicama koje su predmetom upisa u javne knjige svojom javnom namjenom ostvaruju načelo pravne sigurnosti između države i pojedinca te pojedinca prema trećim osobama, što se tiče činjenica koje su predmetom upisa. Javne knjige dobivaju svojstvo javnosti na temelju posebnoga propisa, a njihovo vođenje i kontrola u djelokrugu su nekog tijela javne vlasti koje svojim autoritetom jamči i u određenom opsegu odgovara za njihovo ispravno funkcioniranje. Posebnim se propisima određuju oblik, unutarnje uređenje i sadržaj javnih knjiga, predmet upisa u javne knjige, način i postupak njihova vođenja, način i postupak izdavanja izvadaka, potvrda i drugih javnih isprava iz javnih knjiga te pravne posljedice upisa u javne knjige. Javne knjige već po svom nazivu ustrojene su na načelu javnosti što znači da je sadržaj javnih knjiga svima dostupan, a uvid u njih svima slobodan, one uživaju javnu vjeru što se tiče potpunosti i istinitosti, iz čega proizlazi dužnost svake zainteresirane osobe da se obavijesti o stanju upisanom u javne knjige. Već ovo načelo u usporedbi s čl. 6. i čl. 20. ZoPONS te čl. 30. Pravilnika pokazuje da Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje koji vodi FINA ne predstavlja javnu knjigu u smislu odredbi čl. 149. i 248. st. 1. SZ, jer je sadržaj javnih knjiga svima dostupan, dok su ZoPONS i Pravilnikom izričito određeni ovlaštenici koji mogu dobiti od FINA-e podatke, preslike i potvrde iz Očevidnika. To je ujedno i odgovor na drugo postavljeno pitanje.

17. Pri tomu su javne knjige, pored načela javnosti, ustrojene na načelu stvarnosti, načelu zakonitosti i načelu istinitosti i točnosti podataka, a samo im Zakon može dati svojstvo javnosti. Slijedom iznesenog ovaj sud jasnu zakonsku odredbu čl. 149. i 248. st. 1. SZ, da se tek upisom u javnoj knjizi stječe založno pravo i time status razlučnog vjerovnika, ne može tumačiti drugačije nego da vjerovnici koji nemaju u javnoj knjizi upisano založno pravo ili pravo na namirenje na kojoj stvari ili pravu nemaju ni pravo

odvojenoga namirenja na toj stvari ili pravo unovčenja prema odredbama čl. 248. SZ. To je ujedno i odgovor na prvo postavljeno pitanje.

18. Slijedom svega navedenog, kako ne postoji razlog zbog kojeg je revizija podnesena, valjalo je na temelju odredbe čl. 393. st. 1. ZPP odlučiti kao u izreci.

Zagreb, 14. veljače 2024.

Predsjednik vijeća:
Đuro Sessa

Broj zapisa: **9-30864-e11e5**

Kontrolni broj: **05904-3f964-57e97**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Đuro Sessa, O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Vrhovni sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.